

ΤΟ ΛΟΓΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΟΡΦΩΣΗ (ΜΑΣ) ΤΟΝ ΕΧΟΥΜΕ ΕΜΕΙΣ !

Με την έναρξη της νέας χρονιάς το ζήτημα του προγράμματος σπουδών, το οποίο μας είχε απασχολήσει και πριν από δύο χρόνια, έχει ξανανοίξει. Η περιβόητη επιτροπή προπτυχιακών σπουδών έχει ήδη καταθέσει «προς διαβούλευση», μια **πρόταση για νέο πρόγραμμα σπουδών**, καθιστώντας το ζήτημα άμεσο.

Αν κοιτάξει κανείς τις «γενικές αρχές» - κριτήρια με τα οποία σχεδιάστηκε το πρόγραμμα σπουδών και την ίδια την πρόταση που έχει κατατεθεί από την ΕΠΣ, βλέπει δύο αρκετά αντικρουόμενα ντοκουμέντα. Από τη μια στις γενικές αρχές γίνεται κουβέντα για «παροχή θεωρητικών, τεχνολογικών γνώσεων και σύνδεση με οικονομικές, ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες» για «κατάλληλη αλληλουχία μαθημάτων και εμπέδωση του γνωστικού περιεχομένου» για δημιουργία «υποδείγματων θεμάτων εξέτασης» καθώς και για «μείωση των μαθημάτων».

Από όλα αυτά στην πληρότητα του στην ίδια την πρόταση ισχύει σχεδόν μόνο η μείωση των μαθημάτων, καθώς παρουσιάζεται ένα πρόγραμμα που το οποίο του «δούρειου ίππου» της μείωσης:

- Συμπτήσσει μαθήματα – κατεβάζει μαθήματα στα κατώτερα εξάμηνα (π.χ. Μπετό 1 στο 5^ο(!))
- Δημιουργεί ένα “βασικό” κορμό γνώσεων στα πρώτα εξάμηνα και μια βαθύτερη εξειδίκευση – κατεύθυνση στα επόμενα
- Προσθέτει ένα υποχρεωτικό θέμα κατεύθυνσης (μικρή διπλωματική)
- Προσθέτει υποχρεωτική παρακολούθηση εργαστηρίων σε κάθε έτος, καθώς και επιπλέον σεμιναριακά μαθήματα

Η πρόταση αυτή έχει ξαναγίνει στην σχολή πριν δύο χρόνια. Αφού η κοσμητεία δεν κατάφερε την τελευταία φορά να περάσει ένα μάλλον κακό-σχεδιασμένο πρόγραμμα σπουδών, λόγω και των εσωτερικών τριβών μεταξύ των καθηγητών και των τομέων, επιστρέφει με ένα υποτίθεται πιο «δουλεμένο» πρόγραμμα. Η κοσμητεία έχει δείξει ήδη την βιασύνη της να περάσει αυτές τις αποφάσεις, με τον ίδιο τρόπο που «βιάστηκε» να περάσει ένα όριο δήλωσης και μια σειρά «μέτρων» που έχουν καταντήσει τη γραμματεία χειρότερα γραφειοκρατικοποιημένη και από την εφορία.

Κοιτώντας, βέβαια, την κατάσταση ευρύτερα, βλέπουμε ότι το πρόγραμμα σπουδών δεν το φέρνει η κοσμητεία, η ΕΠΣ ή κάποιοι καθηγητές. Δεν είναι τυχαίο, ότι **σε μια σειρά σχολών του ΕΜΠ αλλά και σε όλη την Ελλάδα αυτήν την περίοδο προτείνονται και εγκρίνονται αλλαγές στα προγράμματα σπουδών με ανάλογα κριτήρια**. Ακόμη, ευρύτερα, οι κατευθύνσεις που προτάσσουν τόσο ο ελληνικός νόμος Διαμαντοπούλου (4009/2011), όσο και η **ευρωπαϊκή συνθήκη Μπολόνια**, μπορούν να εξειδικευτούν σε αυτές που περιγράφει η αλλαγή του προγράμματος σπουδών που έρχεται και στη σχολή μας.

Η κατεύθυνση των νόμων και της αναδιάρθρωσης προφανώς συσχετίζεται με της ανάγκες της παραγωγής. Οι τελευταίες βέβαια δεν σημαίνει ότι ταυτίζονται με αυτές των φοιτητών/αποφοίτων, πόσο μάλλον διαρκώς προσπαθούν να παρουσιαστούν ως «δικές μας», ως ωφέλιμες αλλαγές που θα μας συνδέσουν με την αγορά εργασίας, ενώ στην πραγματικότητα, μας μετατρέπουν σε **ένα πιο ευέλικτο και φτηνό εργατικό δυναμικό**.

Βασική κατεύθυνση, αυτή του **καταμερισμού της γνώσης**, του σπασίματος της δηλαδή σε «πακέτα» γνώσεων και δεξιοτήτων (με ανάλογη κοστολόγηση σε ECTS) τα οποία ο φοιτητής καλείται να λαμβάνει, με την συμπλήρωση ενός βασικού και μικρού κορμού, πάνω στον οποίο θα χτίζεται μια εξειδίκευση. **Στόχος, η παροχή μιας πολύ εξειδικευμένη γνώσης έτσι ώστε ο αυριανός απόφοιτος να μπορεί να εκτελεί μια πολύ συγκεκριμένη εργασία.** Με αυτήν την έννοια χάνεται όλο και περισσότερο οποιαδήποτε δυνατότητα συνολική εποπτείας της δουλειάς και του αντικειμένου, ενώ ταυτόχρονα και λόγω αυτού, ο εργαζόμενος, παρότι συνδεδεμένος πλέον με τις ανάγκες της αγοράς για εξειδικευμένο δυναμικό, δεν έχει κανέναν λόγο για όλο το υπόλοιπο κομμάτι της παραγωγής.

Ακόμη περισσότερο, η **λογική της επανακατάρτισης**, που είναι φανερή και στο πρόγραμμα σπουδών μας, θεωρεί ότι η διαδικασία των σπουδών «δεν τελειώνει ποτέ» («δια βίου μάθηση» λέει η Ε.Ε.), ότι το πανεπιστήμιο δεν πρέπει να παρέχει το πλήρες περιεχόμενο της γνώσης που απαιτείται στο πτυχίο, αλλά ο απόφοιτος θα πρέπει διαρκώς να επανακαταρτίζεται με 5 μάστερ, 3 διδακτορικά και «διαρκή σεμινάρια», τα οποία συνήθως πληρώνει από την τσέπη του!

Αλλά ακόμη και όσον αφορά **τους όρους των τωρινών μας σπουδών στο πανεπιστήμιο**, η συζήτηση για το πρόγραμμα σπουδών, μας αφορά. Το πλέον καίριο ζήτημα είναι αυτό της **διάσπασης του ενιαίου πτυχίου**, το οποίο μπορεί η κοσμητεία/πρυτανεία να διατυμπανίζει ότι «προφυλάσσει», αλλά μέσω των νέων προγραμμάτων σπουδών, του «κατεβάσματος» μαθημάτων, αλλά και διατάξεων όπως το τομεακό θέμα, ουσιαστικά στήνει το **«σκαλοπάτι» για την μελλοντική διάσπαση** του που προβλέπεται εξάλλου από τις διατάξεις της ΕΕ. Ακόμη, σχετικά με τις σπουδές μας, δεν θα μπορούσαμε να παρατηρήσουμε την αύξηση του βαθμού υποχρεωτικών μαθημάτων και γενικότερα φόρτου εργασίας, ο οποίος έρχεται μαζί με την σκλήρυνση των όρων παρακολούθησης / περάσματος σε μία σειρά μαθημάτων που συντελείται ήδη, και **κάνει της σπουδές ολοένα και πιο βάνουσσες στην πληττόμενη πλειοψηφία των φοιτητών, χωρίς να προσθέτει κάποιο ποιοτικό περιεχόμενο παρά έναν ανιαρό φόρτο.**

Όλα αυτά είναι ίσως μια κατάσταση που μεγάλη μερίδα φοιτητών της σχολής αντιλαμβάνεται καθώς την βιώνει. Από την πλευράς μας, αυτό που μένει να τονισθεί πρώτα από όλα, είναι η δυνατότητα να πάρουμε εμείς θέση για αυτήν. Όπως κάθε ζήτημα στον χώρο του πανεπιστήμιο και της κοινωνίας, έτσι και **το ζήτημα του Προγράμματος Σπουδών, της μόρφωσης και της γνώσης δηλαδή την οποία θέλουμε, τον όρων με τους οποίους θα σπουδάζουμε και θα εργαζόμαστε, μπορεί και πρέπει να απαντάται από τον Φοιτητικό Σύλλογο.** Όχι γιατί είναι κάποιος παντογνώστης και αυθεντία, όπως αρκετοί καθηγητές μπορεί να αυτοπροσδιορίζονται, αλλά γιατί εκφράζει την ικανότητα των ατόμων που έχουν σπαταλήσει ατελείωτες ώρες στην εκπαιδευτική διαδικασία, να έχουν και ρόλο στο περιεχόμενό της. **Με αυτήν την έννοια η τελευταία λέξη για το πρόγραμμα σπουδών οφείλει να έρθει από τον Φοιτητικό μας Σύλλογο και την Γενική του Συνέλευση!**

Μπορούμε σήμερα να βάλουμε μπροστά την πάλη για ένα **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΜΑΣ !**

Ως κομμάτι της συνολικής μας πάλης για ανατροπή στην κοινωνία, έτσι παλεύουμε για μια εκπαίδευση με:

- **Μόρφωση για όλους!** Όλη η γνώση στο πτυχίο, όχι στο σύστημα της διαρκούς επανακατάρτισης. Μόρφωση σύμφωνα με τις κλίσεις και τις δεξιότητες μας, που επιβάλλουν οι σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες. *Ενιαίο και αδιάσπαστο πτυχίο* με όλα τα δικαιώματα σε αυτό.
- **Εργασία για όλους!** Οι σπουδές πρέπει να είναι διαβατήριο στην δουλειά και όχι στον μεσαίωνα της ανεργίας. Απέναντι στο τεράστιο κύμα μετανάστευσης, τις απλήρωτες πρακτικές, τις δουλιές με μπλοκάκι και την τραγική κατάσταση στον κλάδο μας, *θέλουμε οι σπουδές να μπορούν να μας εξασφαλίζουν όλα τα εφόδια για την εργασία, για μόνιμη και σταθερή δουλειά με δικαιώματα.*
- **Ανθρώπινοι ρυθμοί σπουδών!** Δυνατότητα του καθενός και της καθεμιάς να σπουδάζει, απέναντι στους ταξικούς φραγμούς. Προαιρετικά όλα τα εργαστήρια/θέματα/παρακολούθησεις, να σταματήσουν τα μαζικά κοψίματα χωρίς όριο στα μαθήματα. Διαθέσιμο *πλήρες υλικό/πρότυπα θέματα* σε όλα τα μαθήματα για το διάβασμα και για την εξέταση από την σχολή, και όχι από την πελατεία και τα «φροντιστήρια».
- **Συνολική εποπτεία του αντικειμένου, ενιαία πανεπιστημιακή εκπαίδευση!** Μπορούμε να έχουμε επίγνωση των διαφόρων πτυχών του *ενιαίου γνωστικού αντικειμένου*, και όχι αυτό να καταμερίζεται και να διασπάται. *Εναιότητα της θεωρητικής μάθησης με την πρακτική διαδικασία* μέσα από την διαδικασία των σπουδών. Ένα πτυχίο ανά γνωστικό αντικείμενο ενάντια στην διάκριση σε ΑΕΙ-ΤΕΙ-ΙΕΚ-Σχολές κατάρτισης.
- **Γνώση και έρευνα για τις λαϊκές ανάγκες!** Η ανάπτυξη της έρευνας να σχεδιάζεται με κριτήριο που επιβάλλουν οι *σύγχρονες λαϊκές ανάγκες* και όχι τα συμφέροντα των επιχειρήσεων, των πολυεθνικών, των κρατών και της ΕΕ όπως γίνεται σήμερα. Κανένα εμπόδιο στην *ανάπτυξη της επιστήμης για την ωφέλεια της κοινωνίας.*

Για να συζητηθούν όλα αυτά...

ΚΑΛΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΡΙΤΗ 22/11, 14:30, ΑΜΦ 1,2

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ – ΕΑΑΚ